Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle
Jalotus ry

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon pysäyttäminen on kuluvan aikakautemme tärkein tavoite. Kulutamme loppuun elintärkeitä raaka-aineita, maaperää ja puhdasta ilmaa. (lisätiedot: IPCC:n raportti 2021) Yhteiskunnan talouden on siirryttävä nopeassa tahdissa lineaarisesta, neitseellisiä raaka-aineita tuhlaavasta taloudesta ja kierrätysjätettä tuottavasta kierrätystaloudesta kiertotalouteen. Kiertotalousratkaisuja tarvitaan sekä ison mittakaavan tuotannossa että arkisissa elämäntavoissa.

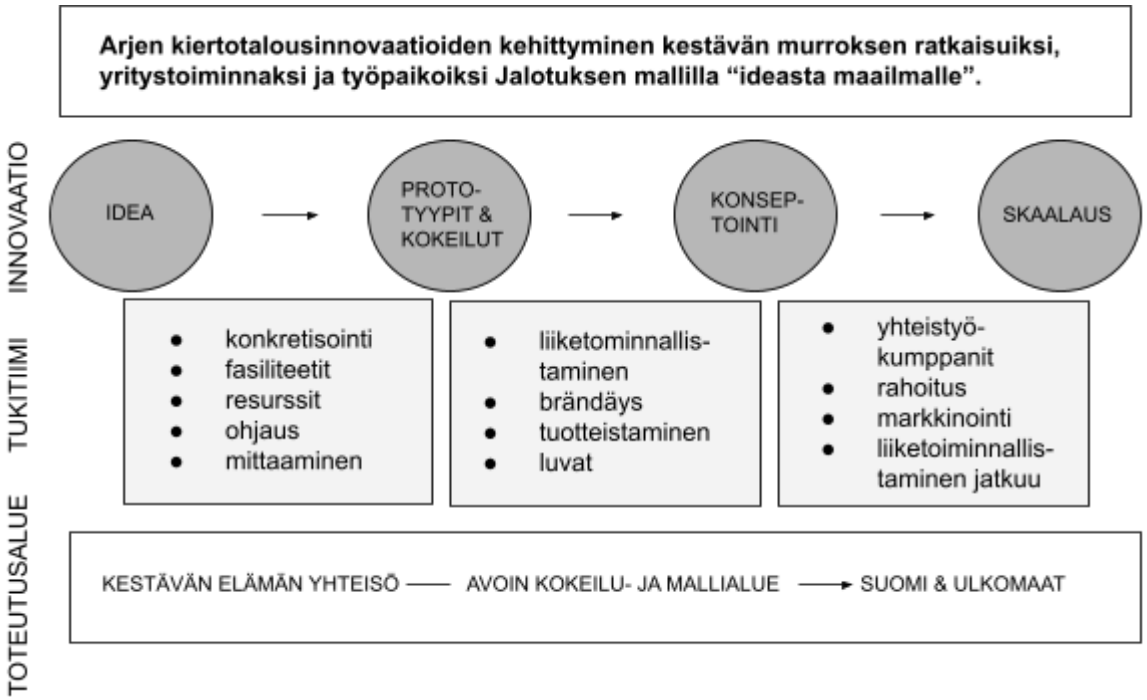
LINEAARINEN TALOUS → KIERRÄTYSTALOUS → **KIERTOTALOUS**

Kiertotaloudella tarkoitetaan sellaista tuotanto- ja kulutusmallia, jossa olemassa materiaalit ja tuotteet hyödynnetään mahdollisimman pitkälle lainaamalla, vuokraamalla, uudelleen käyttämällä, korjaamalla, kunnostamalla ja kierrättämällä. Näin tuotteiden elinkaari pitenee. Käytännössä tämä merkitsee jätteen määrän vähentämistä minimiin. (lähde: Euroopan parlamentti)

Jalotus ry on vuonna 2018 yhteistyössä Sitran kestävän arjen teema-alueen ja Keravan kaupungin kanssa perustettu kansalaisille suunnattu kiertotalouskeskus ja kestävän elämän yhteisö, joka toimii Keravan kartanon alueella. Jalotus on kaikille avoin yhteisö, jonka palvelu- ja toimintovalikoima on koottu kestävän kuluttamisen, korjaus-, lainaus-, vaihtaminen- ja omavaraisuusaihepiirien sekä ravinnekierrätyksen ympärille. Perustamisensa jälkeen Jalotus on kehittynyt palkituksi ja tunnetuksi kiertotalouskeskukseksi, joka kokoaa arjen kiertotalouden toteutukset ja taitajat yhteen.

Jalotuksen arjen tarpeita ja eri osaajia yhteen kokoava toiminta tuottaa **kiertotalousinnovaatioita**, joilla on potentiaalia kehittyä Suomen vientituotteiksi. Esimerkiksi keksijä Pekka Koivukunnaksen biohiilettävä Kaskinuotio on kehitetty Jalotuksen siipien suojissa. Kaskinuotion avulla kansalaiset voivat osallistua hiilensidontaan kukin omalla asuinpaikallaan. Voisiko suomalaiset kehittää Suomesta eniten hiiltä sitova valtion ja asuinalueistaan hiilinegatiivisia?

Jalotuksen innovaatiomalli on poikkeuksellinen, koska se tarjoaa kokonaisvaltaisen tuen ja toteutusmahdollisuuden ideasta toiminnan skaalaukseen asti:

Jalotuksen missio on mahdollistaa jokaiselle meistä kestävään elämäntapaan siirtyminen sivistämällä, toimintamahdollisuuksia tarjoamalla ja ratkaisuja esittelemällä. Jalotus on vastaus siihen, miten meistä jokainen voi muuttaa ilmastonmuutosahdistuksemme aktiiviseksi, ratkaisukeskeiseksi toiminnaksi. Jalotuksen erityisyytenä on, että sen toiminta yhdistää kaikki yhteiskunnan neljä sektoria, ja toiminnassa on mukana kaikenikäisiä ja -taustaisia ihmisiä kaikilta sektoreilta. Toiminta tuottaa ilmiöitä, jotka kehittyvät yhteiskunnalliksi ja sosiaalisiksi innovaatioiksi. Kaupunkisosiologian dosentti ja yliopistotutkija Pasi Mäenpää kuvaa Jalotusta seuraavasti: *Jalotus on kuntakehitysakti, joka puskee yhteisötasolta eteenpäin muutosta, jota tarvitsemme sekä ympäristön että yhteiskunnan näkökulmasta. Jalotus on edelläkävijä, ja on erittäin tärkeää, ettei sen toimintaa yksipuolisteta vastaamaan nykyisiä yhteiskunnallisia rakenteita.*

Keksintöjen ja monialaisten kiertotalousinnovaatioiden skaalaaminen vaatii tekijän tueksi kiertotalouteen ja yhteisölliseen toimintaan erikoistuneen asiantuntijatiimin.

Tuki-, avustus- ja rahoitusmaailmoista ei vielä löydy sopivia ratkaisuja, joilla Jalotuksen monialainen toiminta voitaisiin nostaa seuraavalle, yhteiskunnallisesti merkittävälle tasolle. Jalotus hakee määrärahaa innovaatiotiimin perustamiseen, kiertotalouskeskuksen kehittämiseen valtakunnalliseksi malli- ja oppimisalueeksi sekä Jalotuksen toiminnan suorien ja epäsuorien hiilensidontavaikutusten laskemiseen. Tiimin tehtävänä on tehdä Jalotuksesta omarahoitteinen, valtakunnallisesti toimiva organisaatio. Valtakunnallisen toimijan tehtävä olisi perustaa uusia Jalotuksia eri puolille Suomea sekä liiketoiminnallistaa ja etsiä rahoituksia uusien kiertotalousinnovaatioiden tuotteistamiseen. Tiimin toiminta tuottaisi uudenlaisia kiertotalousyrityksiä, yrittäjiä ja työpaikkoja sekä parhaimmillaan myös vientituotteita.

Jalotus ry tarvitsee toimintansa kehittämiseen, mallintamiseen ja konseptin laajentamiseen 300.000 euron määrärahan, jonka pyydämme valtiovarainvaliokuntaa osoittamaan vuoden 2022 talousarviossa, kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, josta jaetaan yhteisöille tukea kiertotalouden investointi- ja innovaatiotukeen. Ilman määrärahaa kansalaisten kiertotalousinnovaatioita ei pystytä hyödyntämään vaikuttavalla tavalla ilmastotalkoissa.

Keravalla 5.11.2021,

Anna Evilä
liiketoiminnankehittäjä (MBA)
Jalotus ry, perustaja & puheenjohtaja

041 536 2764
anna.evila@jalotus.fi